

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 10.12.2008
KOM(2008) 845 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Ramy prawne dla sieci i usług telewizji mobilnej:
Najlepsze praktyki w zakresie wydawania zezwoleń – model UE**

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Ramy prawne dla sieci i usług telewizji mobilnej:
Najlepsze praktyki w zakresie wydawania zezwoleń – model UE**

1. KONTEKST I CEL KOMUNIKATU

Po zdecydowanym przesłaniu politycznym, które Komisja przedstawiła w swoim komunikacie z dnia 18 lipca 2007 r. „**Wzmacnianie rynku wewnętrznego na rzecz telewizji komórkowej**”¹, niniejszy komunikat przedstawia przykłady najlepszych praktyk na podstawie podejść regulacyjnych państw członkowskich w zakresie sieci i usług telewizji mobilnej. Mimo że podejmowanie decyzji dotyczących procedur wydawania zezwoleń lub licencji podlega kompetencjom państw członkowskich i właściwych organów regulacyjnych, Komisja jest zainteresowana wspieraniem rozwoju telewizji mobilnej w UE i na całym świecie poprzez dostarczanie wytycznych dotyczących odpowiedniej praktyki regulacyjnej w odniesieniu do wydawania zezwoleń na świadczenie tego typu usług. Stanowi to kolejny krok w strategii Komisji na rzecz telewizji mobilnej w Unii Europejskiej.

Telewizja mobilna jest nową platformą świadczenia usług służącą transmisji do urządzenia przenośnego² treści audiowizualnych oraz związanych z nimi interaktywnych usług, w szczególności w powiązaniu z usługami 3G. Aby ułatwić rozpowszechnianie tych innowacyjnych usług w całej UE, w komunikacie z 2007 r. przedstawiono podstawowe elementy europejskiej strategii na rzecz telewizji mobilnej. Jednym z elementów o kluczowym znaczeniu jest otoczenie regulacyjne. Kwestia **pewności prawnej** ma nadrzędne znaczenie dla operatorów podczas podejmowania decyzji inwestycyjnych, zwłaszcza w zakresie nowych, innowacyjnych technologii takich jak telewizja mobilna; inwestorzy na wczesnym etapie muszą w szczególności posiadać pewność, że w późniejszym okresie nie będą podlegać nieprzewidzianym ograniczeniom. Do innych elementów strategii UE należy uznanie, że DVB-H będzie standardem dla naziemnej telewizji mobilnej w Europie (standard DVB-H został włączony do wykazu oficjalnych standardów Unii Europejskiej w dniu 17 marca 2008 r.³) oraz wezwanie do przyznania częstotliwości w paśmie UHF⁴ usługom telewizji mobilnej, w szczególności ze względu na zmianę wykorzystania tego pasma w

¹ COM(2007) 409, zwany dalej „komunikatem z 2007 r.”

² Istnieje szereg dostępnych urządzeń zdolnych do odbierania telewizji mobilnej, jednak najbardziej popularnym jest telefon komórkowy.

³ Decyzja Komisji 2008/286/WE z dnia 17 marca 2008 r. zmieniająca decyzję 2007/176/WE w zakresie wykazu norm i specyfikacji dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej oraz urządzeń i usług towarzyszących (Dz.U. L 93 z 4.4.2008, s. 24).

⁴ Zgodnie z przepisami obowiązującymi w odniesieniu do zakresów częstotliwości w paśmie UHF państwa członkowskie nie mogą przyznawać lub utrzymywać „praw wyłącznych lub specjalnych do wykorzystywania częstotliwości” (art. 4 dyrektywy 2002/77/WE), muszą zapewniać skuteczne wykorzystywanie widma (art. 8 ust. 2 lit. d) dyrektywy ramowej 2002/21/WE) oraz muszą zachęcać do efektywnej konkurencji (art. 8 ust. 1), w której nie dochodzi do dyskryminacji (art. 8 ust. 3 lit. c)). Łącznie przepisy te nakładają obowiązek efektywnego przydziału widma.

kontekście dywidendy cyfrowej⁵. Z drugiej strony branża ta wciąż musi rozwiązać problemy dotyczące interoperacyjności, służby Komisji będą zaś uważnie monitorowały rozwój sytuacji i oceniały potrzebę podjęcia inicjatywy w ramach prowadzonej polityki.

Co więcej, ponieważ powodzenie telewizji mobilnej zależy w znacznej mierze od dostępności treści, w nowej dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych⁶ dostosowano zasady dotyczące treści audiowizualnej do rozwoju sytuacji w Europie w zakresie usług audiowizualnych, a także zapewniono niezależne od platformy świadczenia usług podejście dotyczące nadawania, w tym nadawania ruchomego, oraz audiowizualnych usług medialnych na życzenie.

Kiedy Komisja wystąpiła z inicjatywą telewizji mobilnej, jedynie kilka państw członkowskich rozpoczęło już pracę nad kwestiami regulacyjnymi. Pierwsze działanie podjęte przez służby Komisji miało na celu wyjaśnienie istniejącego otoczenia regulacyjnego w UE poprzez badanie przeprowadzone dla Komisji przez niezależnych konsultantów. Informacje, które zostały zatwierdzone przez komitet krajowych ekspertów ustanowiony na mocy przepisów dotyczących łączności elektronicznej⁷, są regularnie uaktualniane i publikowane na stronie internetowej Komisji⁸. Analiza ta, która miała na celu ustalenie stanu faktycznego, wykazała **wysoki stopień rozbieżności** w zakresie traktowania telewizji mobilnej w przepisach krajowych.

Po wyjaśnieniu sytuacji regulacyjnej, w swoim komunikacie z 2007 r. Komisja wezwała państwa członkowskie do wprowadzenia **korzystnego otoczenia regulacyjnego** na rzecz świadczenia usług telewizji mobilnej i wzajemnej koordynacji w celu wymiany najlepszych praktyk dotyczących systemów wydawania zezwoleń. Ponadto Komisja zobowiązała się do przedstawienia wytycznych dotyczących spójnych ram dla systemów wydawania zezwoleń w całej UE, poprzez określenie najlepszych praktyk w UE i wspieranie ich przyjęcia przez państwa członkowskie. Zostało to zatwierdzone przez obradującą w listopadzie 2007 r. Radę ds. Telekomunikacji w konkluzjach na temat telewizji mobilnej, w których Rada wezwała Komisję, by podjęła ona działania wykraczające poza zwykłe zbieranie danych, a także „by udzielając odpowiednich wskazówek, upowszechniała ich konsekwentne przyjmowanie w państwach członkowskich”⁹.

W lutym 2008 r., w kontekście przygotowywania niniejszych wytycznych, zorganizowano konsultacje z zainteresowanymi stronami. Obejmowały one zorganizowane przez Komisję warsztaty dla branży, w czasie których zainteresowane strony zostały zaproszone do przedstawienia pisemnych uwag. Na zaproszenie to odpowiedziały dwa największe zrzeszenia branżowe¹⁰ oraz kilka przedsiębiorstw. Co więcej, kwestia ta została również

⁵ Niektóre państwa członkowskie, np. Francja, Włochy i Austria, podjęły już decyzję o przydziale widma UHF telewizji mobilnej, a większość pozostałych państw członkowskich ma zamiar postąpić w ten sam sposób.

⁶ Dyrektywą 2007/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. (Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 27).

⁷ Komitet ds. Łączności (COCOM) i jego podgrupy zajmujące się kwestiami zezwoleń (AUTH) i nadawania (CBISS).

⁸ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/doc/current/broadcasting/mobile_tv/table_mobile_tv_auth_web_july08.pdf

⁹ Konkluzje Rady „Wzmacnianie rynku wewnętrznego na rzecz telewizji komórkowej” z dnia 29 listopada 2007 r.

¹⁰ Wspólna grupa robocza forum UMTS i zrzeszenia GSM telewizji mobilnej; BMCOforum

przedstawiona i omówiona na kilku spotkaniach z przedstawicielami państw członkowskich w ramach Komitetu ds. Łączności i jego podkomitetu ekspertów ds. nadawania (CBISS).

Telewizja mobilna znajduje się w centralnym punkcie konwergencji. Oznacza to, że na poziomie UE telewizja mobilna podlega dwóm grupom przepisów regulujących transmisję i treść, tzn. przepisom dotyczącym łączności elektronicznej, w tym kwestii związanych z polityką widma, oraz nowej dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych. Przedmiotem niniejszego komunikatu są systemy wydawania zezwoleń na poziomie krajowym w odniesieniu wyłącznie do **aspektów krajowych modeli systemów regulacyjnych dotyczących łączności elektronicznej**, natomiast nie obejmuje on licencjonowania treści. W komunikacie streszczono główne wyniki analizy ustalającej stan faktyczny oraz wskazano przykłady najlepszych praktyk w odniesieniu do głównych elementów systemów wydawania zezwoleń w zakresie telewizji mobilnej. Komunikat ma służyć jako podstawa dla dalszej dyskusji i wymiany najlepszych praktyk między organami krajowymi.

2. WYDAWANIE ZEZWOLEŃ W ZAKRESIE SIECI I USŁUG TELEWIZJI MOBILNEJ W UE: GŁÓWNE MODELE I NAJLEPSZE PRAKTYKI

Podejścia regulacyjne do wydawania zezwoleń w zakresie sieci i usług telewizji mobilnej w UE **znacznie się między sobą różnią**. W kilku państwach członkowskich ogólne przepisy dotyczące nadawania w sposób dorozumiany lub wyraźny obejmują również nadawanie telewizji mobilnej. W innych państwach nie ma szczegółowych przepisów albo ramy regulacyjne dotyczące tej nowej platformy wciąż są przedmiotem dyskusji. Jak dotąd państwa członkowskie nie mają większego doświadczenia w dziedzinie usług nadawania z wykorzystaniem wyłącznie transmisji ruchomej.

Jak wspomniano powyżej nadrzędne znaczenie ma **uniknięcie** na poziomie krajowym **próżni prawnej** lub stanu dużej **niepewności prawnej**, które negatywnie wpływają na inwestycje i zniechęcają potencjalnych operatorów telewizji mobilnej na rynku wewnętrznym. Różnice między poszczególnymi systemami krajowymi same w sobie nie stanowią przeszkody dla udanego rozpoczęcia świadczenia usług telewizji mobilnej, ponieważ przepisy muszą być dostosowane do specyficznych krajowych czy nawet lokalnych warunków. Jednakże Telewizja mobilna jest **usługą bezprzewodową** i jako taka w przyszłości potencjalnie może osiągnąć wymiar transgraniczny. W związku z tym systemy wydawania zezwoleń na świadczenie usług telewizji mobilnej powinny uwzględniać **potrzeby rynku wewnętrznego**. Celem powinno być dążenie do **jednakowych zasad rynkowych** umożliwiających różnym podmiotom konkurowanie na podobnych warunkach. **Spójność podejść regulacyjnych w całej UE** jest konieczna w celu stworzenia otoczenia regulacyjnego sprzyjającego inwestycjom i innowacjom.

Uregulowania dotyczące telewizji mobilnej są uwarunkowane deficytem widma radiowego oraz potrzebą ułatwienia wejścia na rynek wszystkim podmiotom, pochodzącym zarówno z sektora nadawczego, jak i z sektora telekomunikacji. **Łańcuch wartości telewizji mobilnej** obejmuje szereg powiązanych ze sobą elementów takich jak eksploatacja sieci, funkcjonowanie platformy świadczenia usług i dostarczanie treści oraz łańcuch dystrybucji. **Obecnie najbardziej rozpowszechnioną praktyką jest przydział widma operatorowi platformy lub, rzadziej, operatorowi sieci.** W tym ostatnim przypadku operator sieci będzie działał w praktyce również jako operator platformy lub może on zlecić tę działalność

podwykonawcy¹¹. Modele regulacyjne budowane są w oparciu o ten system wydawania zezwoleń, określający prawa i obowiązki licencjonowanych operatorów.

Obecnie możliwe jest wskazanie **trzech głównych modeli regulacyjnych** dotyczących rynku telewizji mobilnej w Europie.

Pierwszy z nich opiera się na **rozszerzeniu**, w sposób dorozumiany lub wyraźny, **zakresu przepisów dotyczących istniejącej naziemnej telewizji cyfrowej** (ang. Digital Terrestrial Television, DTT) na nowe usługi (np. we Włoszech lub w Zjednoczonym Królestwie). Mimo że zaletą tego modelu jest możliwość jego prostego i szybkiego wprowadzenia w życie, **w ustawodawstwie krajowym należy zapewnić specjalny system dotyczący telewizji mobilnej, ponieważ zwykle rozszerzenie zakresu przepisów dotyczących DTT mogłoby okazać się w późniejszym okresie niewystarczające lub nieadekwatne.**

Drugim modelem jest „**jednolity model hurtowy**”. Ponieważ przepisy dotyczą przede wszystkim operatora hurtowego, który odgrywa kluczową rolę w zarządzaniu siecią, nabywaniu widma, wydawaniu licencji i ewentualnie również w dodawaniu treści, może doprowadzić to do impasu, jak w przypadku Finlandii, jeżeli dostawcy treści nie mają motywacji do udostępniania treści. Operator sieci musi również stosować uczciwe, rozsądne i niedyskryminacyjne warunki wobec dostawców usługi telewizji mobilnej w jego sieci. Ponadto, jeżeli widmo zostało przydzielone jednemu operatorowi, „jednolity model hurtowy” może wzbudzić wątpliwości co do jego zgodności z dyrektywą w sprawie konkurencji¹², w szczególności jeżeli przydział widma odbywa się bez otwartej i uczciwej procedury, zgodnej z zasadami niedyskryminacji¹³.

W trzecim modelu „**zintegrowanego podejścia**” wszyscy uczestnicy łańcucha wartości telewizji mobilnej, w tym dostawcy treści, przed uzyskaniem zezwolenia muszą dojść do porozumienia w sprawie świadczenia usług (np. w Austrii)¹⁴. Zaletą takiego podejścia regulacyjnego jest **unikanie impasu w łańcuchu wartości**. Pionowa integracja między uczestnikami rynku przebiega na dwa sposoby: po pierwsze, jednym z kryteriów selekcji operatora sieci/platformy jest zawarcie umów z agregatorami programów lub nadawcami, tak by zapewnić wykonalny model biznesowy; po drugie, dostawcy treści muszą uzyskać normalną licencję dotyczącą telewizji cyfrowej, która jest przyznawana po udowodnieniu posiadania umów z operatorami multipleksu.

Zgodnie z tym modelem skoordynowane czasowo rozpoczęcie działalności komercyjnej przez wszystkich uczestników łańcucha wartości jest możliwe pod warunkiem spójności obowiązujących przepisów. Z tego względu **wydaje się, że „zintegrowane podejście” jest szczególnie odpowiednie w celu zagwarantowania udanego rozpoczęcia świadczenia usług telewizji mobilnej.**

¹¹ Jedyne w Niemczech licencja na eksploatację sieci była przyznawana oddzielnie od licencji dotyczącej platformy usług.

¹² Dyrektywa Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Tekst mający znaczenie dla EOG), (Dz.U. L 249 z 17.9.2002, s. 21-26).

¹³ Zob. również art. 5 ust. 2 dyrektywy o zezwoleniach 2002/20/WE (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21).

¹⁴ Privatfernsehgesetz (PrTV-G) [BGBl. I nr 84/2001], zmieniona BGBl. I nr 52/2007, sekcja 23 ust. 3 pkt 3.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Wszelkie nowe systemy zezwoleń w zakresie telewizji mobilnej w ramach ustawodawstwa krajowego powinny mieć na celu zaangażowanie różnych uczestników łańcucha wartości, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z krajowymi i unijnymi regulacjami konkurencji.

3. OKREŚLENIE NAJLEPSZYCH PRAKTYK REGULACYJNYCH NA RÓŻNYCH POZIOMACH SYSTEMU REGULACYJNEGO

Aby określić najlepsze praktyki regulacyjne w odniesieniu do telewizji mobilnej, istotne znaczenie ma zdefiniowanie głównych elementów systemu regulacyjnego, które muszą zostać uwzględnione. W tym celu wyodrębniono następujące zagadnienia:

- (1) Ramy ogólne
- (2) Systemy wydawania zezwoleń
- (3) Procedury udzielania zezwoleń
- (4) Kwestie szczegółowe

Ramy koncepcyjne zostały omówione z państwami członkowskimi i przedstawicielami branży w lutym 2008 r. Elementy te zostały ocenione z uwzględnieniem **celów uregulowań, z punktu widzenia UE**. Jak stwierdzono w komunikacie z 2007 r. głównym celem regulacyjnym powinien być lekki system regulacyjny, umożliwiający rozpoczęcie świadczenia usług telewizji mobilnej bez zbędnych przeszkód i opóźnień. Na uczestników rynku nie należy nakładać niepotrzebnych obowiązków. Jednocześnie Uregulowania powinny zapewniać spełnianie minimalnych wymogów w celu zapewnienia efektywnego użytkowania częstotliwości.

3.1. Ramy ogólne

W państwach, w których zostaną przyjęte szczegółowe przepisy, a także w państwach, w których obowiązujące przepisy dotyczące nadawania stosowane są obecnie również w odniesieniu do nowej platformy świadczenia usług, główną cechą ogólnych ram regulacyjnych dotyczących telewizji mobilnej powinna być **jasność, przejrzystość i skuteczność procedur**. Kolejnym istotnym czynnikiem jest również **terminowość procesu legislacyjnego**. Jeżeli konieczne jest uzupełnienie istniejących uregulowań przez środki wykonawcze, zaleca się ich bezzwłoczne przyjęcie. Rozpoczęcie świadczenia usług telewizji mobilnej nie powinno ulegać opóźnieniu ze względu na nieprzyjęcie na czas odpowiednich przepisów lub uregulowań wykonawczych.

Należy również przypomnieć, że uczestnicy łańcucha wartości telewizji mobilnej pochodzą z różnych sektorów przemysłu. Istotne jest zatem, by **procedura wydawania zezwoleń dotyczących tej nowej platformy świadczenia usług nie była ograniczona do jednej kategorii podmiotów, lecz była otwarta** dla wszystkich przedsiębiorstw, które mogą spełnić minimalne konieczne wymogi.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Procedury wydawania zezwoleń powinny być otwarte dla wszystkich uczestników rynku, tak by zapewnić jednakowe zasady rynkowe dla wszystkich uczestników łańcucha wartości telewizji mobilnej.

3.1.1. *Mechanizm konsultacji społecznych*

Ponieważ przedsiębiorstwa zaangażowane w telewizję mobilną mogą mieć sprzeczne interesy, uregulowania dotyczące telewizji mobilnej powinny uwzględniać ich uwagi. **Zapewnienie mechanizmu konsultacji społecznych** przed przyjęciem jakichkolwiek szczegółowych uregulowań lub w kontekście przeglądu istniejących przepisów może ułatwić wypracowanie uregulowań, które odpowiadałyby potrzebom rynku i zapewniałyby przestrzeganie nowych przepisów przez uczestników rynku.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Konsultacje społeczne z obywatelami i wszystkimi zainteresowanymi stronami powinny być organizowane regularnie, w powiązaniu z testami handlowymi dotyczącymi między innymi możliwości związanych z rozpowszechnieniem telewizji mobilnej, wykorzystania dywidendy cyfrowej przez usługi telewizji mobilnej i modeli finansowania.

3.1.2. *Regularne sprawozdania i przeglądy*

W innowacyjnym, szybko zmieniającym otoczeniu technicznym uregulowanie usług telewizji mobilnej musi być nie tylko jasne i przejrzyste, ale również **elastyczne i dostosowane do nowych zjawisk**. Jako przykład korzystnego rozwiązania może służyć zapewnienie klauzuli przeglądowej, w powiązaniu z regularnymi sprawozdaniami na temat rozwoju rynku przedstawianymi przez organy publiczne, jak w systemie obowiązującym we Francji. Jakikolwiek zmiany wynikające ze sprawozdań dotyczących sytuacji na rynku powinny oczywiście zapewniać **równowagę między tempem zmian technicznych i rynkowych a koniecznością zagwarantowania pewności prawnej uczestnikom rynku**.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Należy wprowadzić regularne sprawozdania na temat rozwoju rynku przedstawiane przez organy publiczne, wraz z odpowiednimi wnioskami w sprawie zmiany obowiązujących przepisów.

3.2. **Systemy udzielania zezwoleń**

3.2.1 *Jasne powiązania między obowiązującymi przepisami.*

Systemy udzielania zezwoleń stanowią podstawowy element otoczenia regulacyjnego telewizji mobilnej. Ze względu na fakt, że telewizja mobilna ma charakter usługi „łączonej”, konieczne jest szczegółowe określenie praw i obowiązków operatorów – z jednej strony jako operatorów łączności elektronicznej, a z drugiej strony jako nadawców. W odniesieniu do tej kwestii istotne jest **jasne zdefiniowanie powiązania między kwestiami dotyczącymi łączności elektronicznej, widma, i treści**, tak by uniknąć dwuznaczności lub nakładania się uregulowań.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Należy jasno zdefiniować powiązania między przepisami dotyczącymi łączności elektronicznej, widma, i treści, tak by wspierać jasny i przejrzysty system wydawania zezwoleń.

3.2.2. *Punkt kompleksowej obsługi*

W większości państw członkowskich, ze względu na rozdzielenie aspektów związanych z łącznością elektroniczną i mediami, przyznawanie zezwoleń na świadczenie usług telewizji mobilnej podlega kompetencjom więcej niż jednego organu – ministerstwa lub niezależnego organu regulacyjnego. **Niezależnie od tego, czy w procedurze tej występuje więcej niż jeden organ regulacyjny, ważne jest określenie jasnego i spójnego podziału odpowiedzialności.**

„**Punkt kompleksowej obsługi**”, dzięki któremu operatorzy w jednym miejscu mogliby starać się uzyskać różnego rodzaju zezwoleń, uważany jest przez większość uczestników rynku za najlepszą praktykę, pod warunkiem przestrzegania zasad pluralizmu i różnorodności kulturowej. Zaletą takiej procedury jest uproszczenie czynności administracyjnych i skoordynowanie terminów, w przypadku konieczności wydania kilku zezwoleń.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Krajowe procedury dotyczące telewizji mobilnej powinny zapewniać podejście oparte na „punkcie kompleksowej obsługi” lub przynajmniej ograniczyć do minimum liczbę decyzji, które muszą zostać podjęte przez organy publiczne w celu wydania zezwolenia na świadczenie usług telewizji mobilnej. W państwach członkowskich, w których zezwolenia wydawane są na poziomie niższym niż krajowy, należy wprowadzić podobną lub skoordynowaną procedurę w przypadku wszystkich organów federalnych lub regionalnych. „Punkt kompleksowej obsługi” ma szczególne znaczenie w przypadku konieczności wydania kilku zezwoleń.

3.3. **Procedury udzielania zezwoleń**

Czas potrzebny na uzyskanie zezwolenia jest czynnikiem, który decyduje o konkurencyjności całej UE na globalnym rynku. Szybkie rozpoczęcie świadczenia usług telewizji mobilnej we wszystkich państwach członkowskich wymaga **jasnego harmonogramu w zakresie publicznej, przejrzystej i wcześniej określonej procedury udzielania zezwoleń.**

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Przejrzysty harmonogram procedury udzielania zezwoleń powinien zostać ogłoszony nie później niż z chwilą rozpoczęcia testów handlowych usług telewizji mobilnej.

3.3.1. *Rodzaj procedur i kryteria udzielania zezwoleń*

Przetargi i konkursy to dwa możliwe sposoby przyznawania zezwoleń przez organy krajowe. Dotychczas konkursy stosowane były zazwyczaj przy udzielaniu zezwoleń dotyczących platformy. Kryteria udzielania zezwoleń są istotnym narzędziem, dzięki któremu organy krajowe mogą zapewnić zgodność świadczonych usług z pewnymi wymogami gwarantującymi efektywne wykorzystanie widma przyznanego telewizji mobilnej.

Procedura udzielania zezwoleń powinna również gwarantować terminowe rozpoczęcie funkcjonowania telewizji mobilnej. **Możliwe jest wprowadzenie pewnych wymogów, które**

minimalizowałyby ryzyko wystąpienia impasu, np. między operatorami platformy, dostawcami treści i operatorami łączności ruchomej. Wymogi stawiane wnioskodawcom mogą zatem obejmować porozumienia między różnymi uczestnikami łańcucha wartości, pod warunkiem ich zgodności z regułami konkurencji.

W odniesieniu do kryteriów przyznawania zezwoleń należy podkreślić znaczenie **jakości usługi**, która odgrywa nadrzędną rolę w przypadku oczekiwań konsumenta co do telewizji mobilnej, w szczególności w zakresie zasięgu w pomieszczeniach i jakości transmisji.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Należy stosować, zgodnie z prawem wspólnotowym, obiektywne, przejrzyste i niedyskryminacyjne kryteria przyznawania zezwoleń. Procedury udzielania zezwoleń powinny zachęcać do podejścia opartego na współpracy między uczestnikami rynku, pod warunkiem zgodności tej współpracy z regułami konkurencji. Wymogi dotyczące jakości usługi, w tym zasięgu w pomieszczeniach, oraz optymalnego wykorzystania widma powinny stanowić część warunków udzielenia zezwolenia.

3.3.2. *Inne warunki udzielenia zezwolenia*

W większości państw członkowskich telewizją mobilną będzie zajmował się lub już się zajmuje pojedynczy operator multipleksu – we Francji prowadzona obecnie dyskusja umożliwi działanie dwóm operatorom multipleksu w ramach częstotliwości pochodzących z dywidendy cyfrowej, np. częstotliwości uwolnionych w związku z zakończeniem nadawania analogowego. Aby **zapobiec przetrzymywaniu praw do widma**, uregulowania mogą obejmować przepis dotyczący maksymalnego okresu braku aktywności.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Do warunków przyznawania zezwoleń należy włączyć możliwość odbierania praw do widma przyznanego na rzecz usług telewizji mobilnej, w przypadku gdy świadczenie tych usług nie zostanie rozpoczęte w rozsądnym czasie.

3.4. **Kwestie szczegółowe**

Na tym wczesnym etapie rozwoju rynku należy dążyć do tego, by jakiegokolwiek szczegółowe warunki związane z udzielaniem zezwoleń były właściwe i pozwalały uniknąć nakładania zbędnych obciążeń na operatorów.

3.4.1. *Przepisy dotyczące zobowiązania do transmisji*

Zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym¹⁵ nakładanie zobowiązania do transmisji jest możliwe tylko w przypadku, gdy znacząca liczba użytkowników końcowych takich sieci wykorzystuje je jako swój główny sposób odbierania audycji radiowych i telewizyjnych. Obecnie telewizja mobilna wciąż znajduje się w fazie rozruchu; **na tym etapie nie można nakładać na telewizję mobilną zobowiązania do transmisji.** Niemniej jednak kanały, których dotyczy zobowiązanie do transmisji są często również kanałami „obowiązkowymi”, które w praktyce zwiększają wartość handlową usług dystrybucyjnych, dlatego też

¹⁵ Artykuł 31 dyrektywy 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51-77).

prawdopodobnie zostaną włączone do wszystkich pakietów programów oferowanych przez główne telewizje mobilne.

W tym kontekście, zgodnie z podejściem opartym na współpracy, do którego wzywa niniejszy komunikat, krajowe organy regulacyjne mogłyby ustanowić przepisy dotyczące „obowiązkowej oferty” programów w odniesieniu do telewizji mobilnej, jako dla nowopowstającej usługi, która potrzebuje atrakcyjnej treści.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: W każdym państwie członkowskim oraz na poziomie UE należy zorganizować dyskusje na temat „obowiązkowej oferty” programów dla telewizji mobilnej.

3.4.2. *Wspólne korzystanie z infrastruktury sieci*

Wspólne korzystanie z infrastruktury sieci jest ważnym elementem minimalizującym koszty wprowadzenia nowego typu usługi i zwiększającym zasięg i pojemność transmisyjną¹⁶. Jak stwierdzono w komunikacie z 2007 r. państwa członkowskie mogą wziąć pod uwagę udzielenie zezwolenia na **wspólne korzystanie z infrastruktury sieci**¹⁷ i zachęcanie do kolokacji, jeśli jest to potrzebne dla ułatwienia rozwijania sieci. Mogą one również nałożyć obowiązek kolokacji, tam gdzie jest to konieczne w celu zapobiegania ewentualnym zagrożeniom środowiskowym¹⁸.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: W zakresie zgodnym z regułami konkurencji należy zachęcać do wspólnego korzystania z infrastruktury sieci w celu świadczenia usług telewizji mobilnej.

3.4.3. *Interoperacyjność i roaming*

Cel polegający na **pełnej interoperacyjności** między sieciami i urządzeniami jest istotny dla umożliwienia, w stosownych przypadkach, ogólnounijnego roamingu, dlatego też należy wspierać interoperacyjne rozwiązania. Rozwój rynku wykazał, że interoperacyjność można osiągnąć, jeżeli zainteresowane strony współdziałają we wspólnym interesie polegającym na wdrożeniu standardu technicznego, takiego jak DVB-H. Obecnie w kręgach branżowych i zajmujących się standaryzacją podejmowane są wysiłki skoncentrowane głównie na takich aspektach jak usługi i zastosowania.

Bezprzewodowy charakter telewizji mobilnej oznacza ponadto, że konsumenci mają prawo spodziewać się, że urządzenia będą funkcjonować poza granicami ich kraju, podobnie jak w przypadku roamingu telefonii komórkowej. **Ogólnounijny roaming telewizji mobilnej** może nabrać większego znaczenia, w miarę jak usługa ta będzie zyskiwała na popularności w całej Europie. Należy również przypomnieć, że kilka **transgranicznych ogólnoeuropejskich kanałów** jest już dziś dostępnych i mogą one stanowić istotny przykład dla przyszłych

¹⁶ Podobne podejście jest wspierane na poziomie międzynarodowym, m.in. podczas ósmego międzynarodowego sympozjum organów regulacyjnych, które odbyło się dnia 13 marca 2008 r. w Pattaya w Tajlandii.

¹⁷ Takie porozumienia zostały zawarte na niektórych rynkach w odniesieniu do infrastruktury GSM i/lub UMTS i zostały wyłączone przez Komisję na mocy unijnych przepisów w zakresie konkurencji. Np. decyzja Komisji z dnia 16 lipca 2003 r. (sprawa COMP/38.369: T-Mobile Deutschland/O2 Germany: Network Sharing Rahmenvertrag), Dz.U L 75 z 12.3.2004, s. 32 oraz wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 2 maja 2006 r. (sprawa T-328/03)

¹⁸ Zgodnie z art. 12 dyrektywy ramowej 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33-50).

paneuropejskich usług¹⁹. Oczekuje się, że w przyszłym roku w Europie nastąpi rozpoczęcie świadczenia usług mobilnej telewizji satelitarnej wykorzystującej standard DVB-SH.

Wskazówka dotycząca najlepszej praktyki: Wobec bezprzewodowego charakteru usług telewizji mobilnej należy odpowiednio uwzględnić kwestie związane z interoperacyjnością i roamingiem.

4. WNIOSKI I KONTROLA

Oczywiste jest, że **aby najlepsze praktyki w zakresie uregulowań były skuteczne, konieczne jest dzielenie się nimi**. W tym kontekście Komisja nadal będzie wspierać wymianę informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk pomiędzy krajowymi organami a pozostałymi zainteresowanymi stronami. Przedstawione przez państwa członkowskie informacje na temat uregulowań dotyczących telewizji mobilnej są dostępne na stronie internetowej Komisji²⁰ i będą one nadal regularnie uaktualniane. Wymiana informacji i najlepszych praktyk będzie odbywała się przede wszystkim za pośrednictwem już działających komitetów skupiających ekspertów z państw członkowskich, takich jak Komitet ds. Łączności i jego podkomitety zajmujące się zezwoleniami i nadawaniem. Służby Komisji będą regularnie przedkładały sprawozdanie w tej sprawie dla Parlamentu Europejskiego i grup roboczych Rady

¹⁹ Przykładowo: Euronews, Arte, 3 Sat, Eurosport, France 24 i BBC World.

²⁰ Zob. przypis 8.